

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради
Бердянського державного
педагогічного університету

від 28.08.2018 року
(протокол №_1_)

**ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА РОБОТИ З
ХОРЕОГРАФІЧНИМ КОЛЕКТИВОМ**

ПРОГРАМА
обов'язкової дисципліни
підготовки здобувачів I рівня вищої освіти
спеціальності 024 Хореографія

**Бердянськ
2018 рік**

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики навчання мистецьких дисциплін Олена Володимирівна Мартиненко

Обговорено та рекомендовано
методичною радою
Бердянського державного
педагогічного університету
07.06.2018 року, протокол №_8_

ВСТУП

Програма вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «Теорія і методика роботи з хореографічним колективом» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки «Хореографія. Фітнес» підготовки фахівців освітнього ступеня *бакалавр*, галузі знань *02 Культура і мистецтво*, спеціальності *024 Хореографія*.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є базовий рівень знань та вмінь з методики організації та керівництва хореографічним колективом.

Міждисциплінарні зв'язки. Курс є провідним у системі хореографічної підготовки і базується на знаннях, уміннях та навичках, які отримали здобувачі під час засвоєння теоретичних та методичних основ класичного, народно-сценічного, українського та спортивного бального танцю, сучасної хореографії, історії хореографічного мистецтва, історії костюму та інших фахових дисциплін.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Теорія і методика роботи з хореографічним колективом» є підвищення загального культурно-освітнього та професійного рівня майбутніх керівників хореографічних колективів, засвоєння змісту традиційних та сучасних методик роботи в хореографічному колективі, набуття навичок і досвіду здійснювати педагогічно-хореографічну діяльність у закладах культури та позашкільної освіти.

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни «Теорія і методика роботи з хореографічним колективом» є:

- розширити уяву про соціально-педагогічні та художньо-творчі функції хореографічних колективів (відповідно ХК), познайомити з класифікаційними характеристиками хореографічних колективів;
- ознайомити з особливостями організації освітнього процесу в ХК, розглянути принципи, форми та методи роботи;
- дати уявлення про різні види навчальних програм з хореографії, навчити розробляти на їх основі плани роботи колективу на рік;
- засвоїти вимоги до особистості керівника хореографічного колективу, з'ясувати індивідуальні стилі діяльності педагога-хореографа;
- засвоїти критерії та методики перевірки хореографічних здібностей;
- розширити уявлення про освітнє значення хореографічних занять, ознайомити з їх видами, структурою, змістом, методикою організації та проведення;
- розкрити ідейну та художню цілісність репертуару ХК, розглянути його джерела, тематику та сюжетику;
- розкрити завдання виховної роботи в ХК, форми підвищення професійної майстерності вихованців ХК та його керівника;
- розширити уявлення про значення концертної діяльності для хореографічних колективів, познайомити з видами концертних програм;

- навчити користуватися науковою та методичною літературою з хореографії, педагогіки та психології, закріпити методи фіксації та розшифровки хореографічного матеріалу;

- розвивати творчий потенціал майбутнього педагога-хореографа, сприяти підвищенню його педагогічної та хореографічної майстерності, підтримувати новаторство, прагнення до самостійного мислення пошуку власного стилю роботи;

- виховувати інтерес до роботи керівника танцювального колективу, прагнення до професійного росту та самовдосконалення.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти набувають компетентностей:

загальних:

ЗК 1. Здатність до усного та письмового спілкування державною та іноземною мовами в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійній діяльності.

ЗК 2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність працювати в команді.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел згідно з поставленою задачею.

ЗК 7. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями упродовж життя.

ЗК 9. Здатність давати адекватну оцінку результатам роботи та пропонувати конструктивні пропозиції щодо розв'язання фахових завдань.

ЗК 11. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

фахових:

СК 2. Здатність створювати танцювальний репертуар (фітнес-комплекси) різного рівня складності відповідно до соціальних та культурних потреб суспільства та поставлених завдань.

СК 3. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК 4. Здатність виконувати обов'язки керівника хореографічного колективу (фітнес-тренера), розробляти навчально-методичні матеріали для здійснення хореографічного навчання (фітнес-тренувань) в закладах культури, освіти та фітнес-центрах.

СК 5. Здатність оперувати професійною термінологією, використовувати комунікативні засоби рідної та іноземної мов (в усній та письмовій формах) у сфері професійної діяльності; застосовувати вербальний коментар в процесі навчання в лаконічній та доступній формі.

СК 7. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зав'язків.

СК 8. Здатність до рефлексії, самовдосконалення і підвищення рівня педагогічної, виконавської та балетмейстерської майстерності.

СК 9. Здатність нести відповідальність за життя та здоров'я людини; розраховувати фізичне навантаження і пропагувати зоровий спосіб життя.

СК 10. Здатність проектувати і проводити науково-дослідницьку та творчо-пошукову роботу.

СК 11. Здатність вивчати, сценічно трансформувати та пропагувати національну танцювальну культуру України, поважати культурну спадщину інших народів світу.

СК 13. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології в галузі хореографії.

Та демонструвати такі **результати навчання**:

ПРН 1. Демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності з урахуванням індивідуальних хореографічних і фізичних здібностей; злагоджено працювати в групі виконавців.

ПРН 3. Демонструвати вміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; здійснювати комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж; систематизувати прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

ПРН 4. Демонструвати знання професійного дискурсу, термінології свого фаху, джерел поповнення лексики української та іноземної мов; показувати вміння спілкуватися українською мовою у професійному середовищі, вміння дотримуватися етики ділового спілкування; пояснювати фахівцям і нефаківцям інформацію, ідеї, проблеми, рішення у сфері хореографічного мистецтва (фітнес індустрії); аналізувати іншомовні джерела інформації для отримання даних, що є необхідними для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПРН 5. Орієнтуватися в основних подіях, які відбуваються в Україні, в світовому мистецькому хореографічному просторі (фітнес індустрії), визначати і формулювати проблеми, вміти аналізувати їх, виражати власну думку, вирішувати спірні питання щодо особистісних переконань та етичних міркувань.

ПРН 6. Створювати та аналізувати мистецький продукт (концертні номери, мистецькі проекти) різного рівня складності відповідно до соціальних та культурних потреб суспільства.

ПРН 7. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної, навчальної та творчої роботи керівника хореографічного колективу (фітнес-тренера).

ПРН 8. Демонструвати знання з теорії музики та гри на музичному інструменті; вміти співпрацювати з концертмейстером, аргументовано підходити до вибору музичних творів в педагогічній діяльності та балетмейстерській творчості; працювати із звукозаписуючою та звуковідтворювальною апаратурою.

ПРН 9. Демонструвати готовність до освоєння нової професійної інформації за допомогою самоосвіти; вміти представити і оцінити власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

ПРН 10. Володіти знаннями про законодавчу базу, вміти застосовувати галузеві програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.

ПРН 11. Якісно виконувати завдання професійної діяльності на основі інструкцій, методичних рекомендацій, встановлених норм, технічних умов тощо.

ПРН 12. Самостійно досліджувати наукові проблеми в галузі хореографічного мистецтва (фітнес індустрії), писати наукові роботи відповідно до вимог із дотриманням правил академічної доброчесності, дискутувати і аргументувати власну позицію.

ПРН 13. Вміти визначати стратегічні цілі професійної діяльності, шукати новаторські ідеї для пропаганди хореографічного мистецтва, українських національних традицій та здорового способу життя.

ПРН 14. Вміти застосовувати базові філософсько-естетичні, мистецтвознавчі, історико-культурологічні знання в професійній діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **270 годин / 9 кредитів ECTS.**

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Методика роботи з дитячим хореографічним колективом як навчальний предмет

Тема 2. Історія виникнення та становлення хореографічної самодіяльності

Тема 3. Соціально-педагогічні та художні функції хореографічного колективу

Тема 4. Вимоги до керівника хореографічного колективу

Тема 5. Форми та методи організації освітнього процесу в хореографічному колективі

Тема 6. Навчальні програми роботи хореографічних колективів

Тема 7. Планування роботи керівника хореографічного колективу в системі позашкільної освіти

Тема 8. Хореографічні здібності та методики їх перевірки

Тема 9. Методи набору учнів у хореографічний колектив

Тема 10. Вікові особливості дітей дошкільного та молодшого шкільного віку та їх урахування в хореографічному навчанні

Тема 11. Вікові особливості дітей середнього та старшого шкільного віку та їх урахування в хореографічному навчанні

Тема 12. Розвиток творчих здібностей учнів різного віку в хореографічних колективах

Тема 13. Засоби національного виховання учнів різного віку

Тема 14. Застосування вправ танцювальної терапії в хореографічній роботі з дітьми різного віку

- Тема 15. Класифікація хореографічних занять та їх структура
- Тема 16. Методика організації та проведення хореографічних занять з дітьми початкового рівня навчання
- Тема 17. Моделювання та проведення музично-ритмічного заняття
- Тема 18. Моделювання та проведення комплексу партерної гімнастики
- Тема 19. Моделювання та проведення заняття класичного танцю
- Тема 20. Моделювання та проведення заняття народно-сценічного танцю
- Тема 21. Моделювання та проведення заняття сучасного танцю
- Тема 22. Завдання та форми організації виховної роботи в хореографічному колективі
- Тема 23. Планування виховної роботи в хореографічному колективі
- Тема 24. Виховна робота під час хореографічних занять
- Тема 25. Моделювання різних форм виховної роботи
- Тема 26. Вирішення практично-орієнтованих завдань
- Тема 27. Завдання та зміст роботи з батьками
- Тема 28. Моделювання змісту роботи керівника колективу з батьками
- Тема 29. Інноваційні методи роботи з батьками в хореографічному колективі
- Тема 30. Причини та шляхи вирішення конфліктних ситуацій в хореографічному колективі
- Тема 31. Моделювання та вирішення конфліктних ситуацій в хореографічному колективі
- Тема 32. Вирішення практично-орієнтованих завдань
- Тема 33. Особливості роботи керівника хореографічного колективу над створенням концертного репертуару
- Тема 34. Моделювання репертуарного плану
- Тема 35. Методи роботи над створенням дитячого концертного номеру
- Тема 36. Постановка тематичного концертного номеру
- Тема 37. Види концертних програм та методика їх побудови
- Тема 38. Аналіз сценарних планів ювілейних концертів колективів
- Тема 39. Моделювання сценарного плану ювілейного концерту колективу
- Тема 40. Форми підвищення професійної майстерності в ХК
- Тема 41. Вивчення та презентація передового досвіду роботи хореографічного колективу
- Тема 42. Розробка завдань та змісту майстер-класу для керівників (вихованців) хореографічних колективів
- Тема 43. Специфіка проведення і участі в танцювальних конкурсах і фестивалях

3. Рекомендована література

Базова:

1. Бугаєць Н. А., Волчукова В. М., Пінчук М. С. Методика роботи з хореографічним колективом: навчальний посібник. Х. : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2009. С. 183-216.

2. Мартиненко О.В. Теорія і методика роботи з дитячим хореографічним колективом (дошкільний вік) : навч. посіб. Бердянськ : Видавництво БДПУ, 2014. 302 с.

3. Мартиненко О.В. Теорія та методика роботи з дитячим хореографічним колективом : навчальний посібник. Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2012. 232 с.

4. Теорія і методика хореографії у питаннях і відповідях: навчальний посібник для студентів спеціальності Хореографія / колектив авторів за заг. ред. О.В.Мартиненко. Мелітополь: ПП Скребейко П.В., 2018. 344с.

5. Шалапа С.В., Корисько Н.М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч.1. К. : НАКККіМ, 2015. 252 с.

6. Шалапа С. В., Корисько Н.М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник Ч.2. К. : НАКККіМ, 2015. 220 с.

Допоміжна

1. Методика роботи з хореографічним колективом : навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Хореографія». Рівне : Овід, 2012. 352 с.

2. Голдрич О. С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів: Каменяр, 2002.

3. Зубатов С. Л. Методика роботи з хореографічним колективом. К. : ІПКПК, 1997.

4. Кирилюк В. М. Педагогічні основи формування ДХК : навч.-метод. посіб. Ніжин : Видавництво НДУ ім. М.Гоголя, 2006.

5. Кирилюк В. М. Педагогічні принципи і методи відбору дітей до хореографічної школи : метод. матеріали на допомогу педагогам-хореографам та студентам-практикантам. Ніжин : Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2007.

6. Книга керівника позашкільного навчального закладу : [довідково-методичне видання / упоряд. : З. М. Рудакова, Л. М. Павлова. Х.: Торсінг плюс, 2006.

7. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом: навч.-метод. матеріали для хореографічних відділень факультету хореографічного мистецтва. Харків, 2003.

8. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом. Частина 1. Хореографічна робота з дітьми : навч.-метод. посіб. Х. : ХДАК, 2004.

9. Мартиненко О. В. Методика хореографічної роботи з дітьми старшого дошкільного віку : навч. посіб. Донецьк: Юго-Восток, 2009.

10. Расул І. В. За кулісами театру танцю «В гостях у Казки». Кіровоград : Центрально-українське видавництво, 2007.

11. Фриз П. І. Теорія і методика хореографічної роботи з дітьми: навч.-метод. посіб. для студентів спеціальності «Хореографія». Дрогобич : ДДПУ, 2006.

12. Шевчук А. Дитяча хореографія: прогр. та навч.-метод. забезпеч. хореогр. діяльн. дітей від 3-7 років : навч.-метод. посіб. К. : Шк. Світ, 2008. 128 с.

4. Методи навчання

Лекція; розповідь, дискусія, бесіда; презентація; індивідуальні завдання в малих групах; публічні виступи; розбір проблемних ситуацій; навчальні ігри; ситуаційні методики; проектування творчого продукту; моделювання професійної діяльності в умовах експериментально-практичної дії; створення ситуації новизни навчального матеріалу; скрайбінг; метод опори на життєвий досвід здобувачів; аналізу та синтезу; самонавчання; самостійна робота (розв'язання програмних завдань, робота з навчально-методичною літературою, інтернетресурсами); стимулювання і мотивації

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання

- стандартизовані тести
- усні та письмові відповіді
- виконання практично-орієнтованих завдань
- вирішення проблемних ситуацій
- індивідуальні практичні завдання: конспекти та сценарні плани різних форм роботи (хореографічні заняття, виховні заходи, концертні програми)
 - презентація навчально-методичних розробок (показ фрагментів хореографічних занять, виховних заходів, репертуарних планів тощо) та творчого продукту (дитячих танців)
 - заліки
 - екзамен

Система оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
65-89	добре		BC (добре)
50-64	задовільно		DE (задовільно)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни